

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kž-299/2023-14

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca dr.sc. Tanje Pavelin, predsjednice vijeća te Ivana Turudića, univ.spec.crim. i Tomislava Juriše, članova vijeća, uz sudjelovanje sudske savjetnice Nikoline Srpk, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog M. Č. i drugih, zbog kaznenog djela iz članka 272. stavka 3. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj („Narodne novine“, broj 110/97., 27/98. – ispravak, 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07. i 152/09.,dalje: KZ/97.) odlučujući o žalbama optuženika podnesenima protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 1. lipnja 2023., broj: K-40/2022., u sjednici vijeća održanoj 27. rujna 2023. u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženika i njihovih branitelja, odvjetnika D. R. i odvjetnika V. M.,

p r e s u d i o j e

Odbijaju se žalbe optuženog M. Č. i optuženog D. O. kao neosnovane te se potvrđuje prvostupanska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu od 1. lipnja 2023., broj: K-40/2023., optuženi M. Č. i optuženi D. O. proglašeni su krivima zbog počinjenja kaznenog djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovne i sigurnosti prometa – izazivanjem prometne nesreće – iz članka 272. stavak 1. i 3. KZ/97. te je na temelju članka 272. stavka 3. KZ/97. optuženi M. Č. osuđen na kaznu zatvora u trajanju 6 godina, a optuženi D. O. na kaznu zatvora u trajanju 5 godina.

1.1. Na temelju članka 148. stavka 1. u vezi s članka 145. stavka 2. točke 8. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. i 80/22. – dalje u tekstu: ZKP/08.) određeno je da su optuženi M. Č. i optuženi D. O. dužni naknaditi nagradu i nužne izdatke opunomoćenika oštećenika u iznosu koji će biti određen

posebnim rješenjem, a optuženi D. O. na temelju članka 145. stavak 2. točke 6. ZKP/08. i paušalnu svotu 2.000,00 eura / 15.069,00 kn (dvije tisuće eura i nula centi / petnaest tisuća šezdeset devet kuna i nula lipa), dok je na temelju članka 148. stavka 6. ZKP/08. optuženi M. Č. u cijelosti oslobođen obveze da naknadi troškove iz članka 145. stavak 2. točke 1. do 6. ZKP, a optuženi D. O. je djelomično oslobođen obveze naknade troškova iz članka 145. stavka 2. točke 1. do 5. ZKP.

2. Protiv te presude žale se oba optuženika.

2.1. Protiv te presude žalbu je podnio optuženi M. Č., po branitelju, odvjetniku D. R., žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i odluke o kazni, s prijedlogom da se preinači pobijana presuda i optuženi M. Č. oslobodi od optužbe, da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili "ukoliko sud smatra da su navodi žalbe neosnovani" predlaže "pozitivnije cijeniti olakotne okolnosti na strani i opt. Č. i preinačiti presudu na način da mu se izrekne blaža kazna".

2.2. Optuženi D. O. žali se osobno i po branitelju odvjetniku V. M.. U osobno podnesenoj žalbi ne navodi žalbene osnove pobijanja prvostupanjske presude niti prijedlog odluke drugostupanjskog suda. U žalbi podnesenoj po branitelju, optuženik ističe žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povodu kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te se žali i zbog odluke o kazni i troškovima postupka, predlažući da Visoki kazneni sud Republike Hrvatske prihvati žalbu i pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. S obzirom na to da se obje žalbe optuženika nadopunjaju i preklapaju biti će razmatrane kao jedinstvena žalba optuženog D. O..

3. Odgovori na žalbe nisu podneseni.

4. U skladu s člankom 474. stavak 1. ZKP/08., spis je, prije dostave sucu izvjestitelju, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. O sjednici drugostupanjskog vijeća obaviješteni su na njihovo traženje optuženi M. Č. i njegov branitelj, odvjetnik D. R., optuženi D. O. i njegov branitelj, odvjetnik V. M. te državni odvjetnik. Sjednici vijeća prisustvovali su optuženici i njihovi branitelji, dok nije pristupio zamjenik Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske, koji je o održavanju sjednice uredno obaviješten, pa je sjednica vijeća održana u njegovoj odsutnosti u smislu članka 475. stavka 3. ZKP/08.

6. Žalbe optuženika nisu osnovane.

7. Optuženi M. Č. pobijajući prvostupanjsku presudu ističe bitnu povodu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08., tvrdeći da je izreka presude proturječna razlozima presude, jer iz izreke presude ne proizlazi da je brzina optuženog M. Č. u vezi s prometnom nesrećom, dok iz obrazloženja presude proizlazi da se optuženika tereti za povodu dviju odredbi Zakona o sigurnosti prometa na cestama (dalje: ZOSPC) koje se odnose na prekoračenje brzine i prelazak iz lijeve u desnu traku. Međutim protivno tvrdnji žalitelja iz izreke pobijane presude (činjeničnog opisa inkriminacije koji uvodno navodi da su oba optuženika

upravljali vozilima protivno odredbi članka 54. stavak 1. točka 1. ZOSPC) jasno proizlazi da se optuženom Č. stavlja na teret kršenje obju odredbi ZOSPC-a, dakle odredbi članka 43. stavak 1. i 2. i članka 54. stavak 1., slijedom čega nema riječi o postojanju proturječja između izreke i obrazloženja pobijane presude.

8. Optuženi D. O. tvrdi da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08., jer ni u izreci ni u obrazloženju pobijane nije navedeno koje je mnogostrukе teške povrede zadobila I. O. od kojih je preminula na mjestu nezgode. Međutim, protivno tvrdnji ovog žalitelja vrsta i broj ozljeda, pored nesporne činjenice da je u predmetnoj spornoj nesreći smrtno stradala jedna osoba, ne predstavlja odlučnu činjenicu, jer ne utječe na ostvarenje zakonskih obilježja ovog kaznenog djela. Vrsta, broj i težina ozljeda oštećenika u prometnoj nesreći, koji su utvrđuju sudskomedicinskim vještačenjem, mogu služiti u utvrđivanju dinamike prometne nesreće, što u ovdje nije bio slučaj. Stoga nije ostvarena bitna povreda na koju ukazuje optuženi D. O..

8.1. Nije ostvarena ni naprijed navedena bitna povreda odredaba kaznenog postupka jer se u razlozima pobijane presude „ne navodi ništa“ i to „o mogućnosti da bi se prometna nezgoda uz sve nepromijenjene uvjete dogodila i pri dopuštenim brzinama (do 130 km/h)“. Naime, sud je u presudi dužan iznijeti zbog čega sporne činjenice smatra dokazanima ili nedokazanima, dakle činjenice koje se tiču konkretnog događaja, slijedom čega se ne traži da sud iznosi razloge o hipotetskim situacijama, koje nisu predmet optužbe niti dokazivanja u kaznenom postupku, na što smjera žalitelj. S tim u vezi s obzirom na to da je prvostupanjski sud iznio u pobijanog presudi razloge o tome koji su uzroci prometne nesreće u kojoj je nastupila smrt jedne osobe, pri čemu nije sporno da su se ova optuženika kretala brzinom većom od 130 km/h, to se protivno tvrdnji žalitelja čini suvišnim iznošenje razloga o činjenicama koji su hipotetske prirode. Drugo je pitanje je li brzina kretanja jednog ili ova optuženika uzrok prometne nesreće.

8.2. Ispitujući nadalje pobijanu presudu po službenoj dužnosti u skladu s člankom 476. stavkom 1. ZKP/08., drugostupanjski sud nije utvrdio da bi sud prvog stupnja počinio neke druge bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje žalbeni sud pazi po službenoj dužnosti.

9. Pobijajući zaključke prvostupanjskog suda ova optuženika tvrde da njihovo postupanje protivno prometnim propisima nije uzrok prometne nesreće. Pritom valja naglasiti da sud u kaznenom postupku utvrđuje postoje li ili ne postoje one činjenice koje čine obilježje kaznenog djela, a koje je državni odvjetnik opisao u optužnici. Slijedom toga bez značaja je isticanje optuženog M. Č. o tome je li optuženi D. O. prekršio i koji drugi prometni propis, upirući pritom osobito na kretanje optuženog D. O. s desne strane od optuženog M. Č. većom brzinom.

9.1. Optuženi M. Č., nadalje, osporavajući utvrđenu dinamiku kretanja obaju vozila tvrdi da je do kontakta prednjeg lijevog dijela vozila optuženog O. s zadnjim desnim dijelom vozila optuženog Č., jer optuženi D. O. nije uočio da prestaje zaustavna traka na koju se nastavljala traka za ubrzavanje iz drugog smjera, te je u cilju izbjegavanja te prepreke "instinktivno reagirao na način da je poduzeo jedino moguće skretanje lijevo, pri čemu je došlo do kolizije kotača vozila". Međutim, protivno toj tvrdnji optuženika iz nalaza i mišljenja vještaka dipl. ing Z. I. razvidno je da nema riječi o

mijenjanju smjera kretanja osobnog vozila optuženog D. O. u cilju izbjegavanja prepreke, već upravo suprotno vještak na temelju utvrđenog traga kočenja osobnog vozila Nissan, kojim je upravljao optuženi D. O., ističe da je se isti kretao udesno izbjegavajući prepreku s lijeve strane, što je potpuno i pravilno prvostupanjski sud utvrdio i obrazložio u točkama 17.3 do 17.5 obrazloženja pobijana presude. Pri takvom stanju stvari, s pravom prvostupanjski sud nije odlučnim cijenio iskaz svjedoka R. R. koji je opisivao kretanje vozila optuženika prije prometne nesreće, jer sam trenutak prometne nesreće nije vidio, slijedom čega njegov iskaz ne utječe na zaključak prvostupanjskog suda kojim su se trakama kretali optuženici. Jednako tako optuženi M. Č. nije doveo u sumnju zaključak suda prvog stupnja koji je utemeljen na rezultatima prometnog vještačenja i iskazu svjedoka D. N. koji je u svom iskazu naveo da je optuženi D. O. instinkтивno skrenuo u desno, pri čemu je vještak istaknuo da se pri brzini od 205,3 km/h ne poduzimaju manevri nagonskog skretanja niti lijevo niti desno. No način na koji je svjedok opisao skretanje optuženog D. O. u desno, pri stanju stvari da je ovaj optuženik doista prema zabilježenim tragovima kočio i kretao se prema desnom rubu kolnika ne utječe na pravilnost i potpunost činjeničnog stanja koje je utvrdio prvostupanjski sud. Slijedom izloženoga i prema ocjeni drugostupanjskog suda je sud prvog stupnja s pravom zaključio da je optuženi M. Č. prepriječio put optuženom D. O., uslijed čega je došlo do okrznuća vozila Ferrari s vozilom Nissan.

10. Nadalje, oba optuženik tvrde da brzina kretanja njihovih vozila nije uzrok ove prometne nesreće, jer bi isti ishod nastupio i da su vozili dopuštenom brzinom odnosno da bi s prekomjernom brzinom kojom su vozili, s obzirom na svoje iznadprosječne vozačke sposobnosti, dijelom prometnice na kojem se dogodila prometna nesreća prošli bez ikakvih posljedica da nije došlo do međusobnog kontakta.

10.1. U odnosu na tvrdnju optuženog M. Č. da sud nije uzeo u obzir da prometna nesreća ne bi bila izbjegnuta i da su oba optuženika vozila brzinom do 130 km/h, valja ponoviti da je ta tvrdnja hipotetske prirode, što primjećuje i prvostupanjski sud i obrazlaže u točki 30.1 obrazloženja pobijane presude, jer se dinamika prometne nesreće utvrđuje uzimanjem u obzir konkretnog načina kretanja oba optuženika i s točno utvrđenim brzinama.

10.2. Jednako tako, protivno tvrdnjama oba žalitelja, prvostupanjski sud je potpuno i pravilno utvrdio da je prekomjerna brzina oba optuženika suuzrok prometne nesreće, što jasno i detaljno prvostupanjski sud obrazlaže u točkama 33. i 34.3 pobijane presude, koje obrazloženje u cijelosti prihvata i drugostupanjski sud te se žalitelji upućuju na te dijelove prvostupanske presude. Naime, pravilno je zaključio prvostupanjski sud utemeljujući svoj zaključak na rezultatima prometnog vještačenja da bi prometna nesreća bila izbjegnuta da su se oba optuženika kretala manjim brzinama, čak i iznad dopuštene brzine kretanja na autocesti. Stoga nije u pravu optuženi D. O. koji smatra da njegovo postupanje protivno prometnim propisima odnosno prekomjerna brzina nije u vezi s nastankom prometne nesreće, jer do kontakta vozila obaju optuženika ne bi došlo da su upravljali vozilom manjim brzinama. Stoga i drugostupanjski sud prihvata u cijelosti zaključak prvostupanjskog suda da je upravo kršenje u činjeničnom opisu navedenih prometnih propisa obaju optuženika rezultiralo ovom prometnom nesrećom u kojoj je nastupila smrt suvozačice optuženog M. Č., I. O..

11. S obzirom na navedeno sud prvog stupnja je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, pa nisu osnovane žalbe obaju optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

12. Žaleći se zbog povrede kaznenog zakona optuženi M. Č. tvrdi da sud prvog stupnja nije pravilno primijenio više odredbi ZOSPC-a, nabrajajući pritom te odredbe i opisujući na koji način ih je optuženi D. O. prekršio. Međutim, ovaj žalitelj očito ispušta da je sud vezan činjeničnim opisom iz optužnice i da nije ovlašten isti širiti na način da dodaje neke protupravne radnje koje predstavljaju kršenje nekih drugih odredbi ZOSPC-a, što čini žalitelj, jer bi u tom slučaju radilo o obliku bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 9. ZKP/08., na koju također drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

12.1. Nije u pravu optuženi M. Č. da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da je kršeći prometne propise na način kako je to utvrđeno prvostupanjskom presudom u odnosu na opasnost koja uslijed toga prijeti postupao s nehajem, a ne s neizravnom namjerom. S obzirom na to da žalitelj tu svoju tvrdnju ničim ne obrazlaže i da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno u točki 37. obrazloženja presude utvrdio da su oba optuženika upravo kršeći prometne propise načinom vožnje koji nije uobičajen, već po stupnju i intenzitetu kršenja nesumnjivo grub i bezobziran, primjeren auto utrkama, pristali da dovedu u opasnost život i tijelo drugih sudionika u prometu, to optuženi M. Č. nije ni ovim žalbenom tvrdnjom doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanske presude.

13. Optuženi M. Č. i optuženi D. O. se žale i zbog odluke o kazni. Ispitujući osnovanost odluke o kazni ovaj drugostupanjski sud je ocijenio da je prvostupanjski sud pravilno i u potpunosti utvrdio sve one okolnosti koje su, u smislu članka 56. KZ/97., od utjecaja da kazna po vrsti ili mjeri bude lakša ili teža za počinitelja. Stoga nisu u pravu optuženici da im je prvostupanjski izrekao prestroge kazne.

13.1. Optuženi M. Č. smatra da sud prvog stupanja nije cijenio da je samo vođenje kaznenog postupka utjecalo na njega da se suzdrži od bilo kakvog ponašanja kojim bi mogao nanijeti zlo drugome, da se povukao iz sportskog i javnog života, iako je bio perspektivan i licencirani vozač auto utrka s iskustvom u međunarodnim natjecanjima te da tijekom cijelog kaznenog postupka poštuje „sigurnosnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom“ očito pod tim misleći na mjeru opreza oduzimanje vozačke dozvole. Međutim, prema ocjeni drugostupanjskog suda te okolnosti očekivano su i razumno postupanje odrasle osobe nakon počinjenja ove vrste kaznenog djela i tijekom vođenja kaznenog postupka, slijedom čega se ne radi o okolnostima koje utječe na izbor vrste i mjere kazne utemeljen na otegotnim i olakotnim okolnostima, koje je prvostupanjski sud utvrdio i valjano ocijenio. Pritom je sud prvog stupnja opravdano istaknuo činjenicu da ni optuženi Č. ni optuženi O. nisu kritični prema brzini kojom su se kretali autocestom, a što optuženi O. ponavlja i u žalbi ukazujući na iskaz svjedoka D. N., njegovog suvozača, koji je njegovu vožnju opisao kao „kada se ide na more sa svojom obitelji u autu...“, iako se kretao brzinom od 205 km/h. Stoga ni tvrdnja optuženog D. O. u žalbi da je razgovarao s majkom žrtve, zapalio svijeću i slično, iako se radi o iskazivanju suosjećanja, ne utječe u toj mjeri na izbor vrste i mjere kazne.

13.1.1. Slijedom izloženoga, uzimajući u obzir osobne i obiteljske okolnosti ova optuženika, što je prvostupanjski su potpuno i pravilno utvrdio u točki 41. obrazloženja i to da su obojica roditelji i oženjeni, te da ni prije ni nakon ove prometne nesreće nisu ni prekršajno kažnjavani ni kazneno osuđivani te okolnosti počinjenja ovog kaznenog djela, koje je prvostupanjski sud izložio u točki 42.1.2. obrazloženja presude, odnosno da su optuženici autocestu tretirali kao trkaču stazu, što ni protekom vremena očito ne vide kao problem, smatrajući svoje brzine i način kretanja prihvatljivima, to im je sud prvog stupnja odmjerio kazne zatvora koje su primjerene upravo utvrđenim olakotnim i otegovitim okolnostima. Pritom je optuženom M. Č. sud prvog stupnja s pravom izrekao nešto strožu kaznu s obzirom na to da je utvrđeno da je prekršio dva prometna propisa, a u vozilu se osim njega nalazila i suvozačica I. O. koja je u prometnoj nesreći smrtno stradala, a ta okolnost mora biti dodatno vrednovana, jer vozač kršeći prometne propise dovodi u opasnost ne samo vlastiti, nego i život putnika u vozilu, u odnosu na optuženog D. O. kojem se stavlja na teret kršenje prometnog propisa u vidu prekoračenja brzine. Izrečenim kaznama će se utjecati na optuženike da shvate da je njihovo postupanje u prometu neprihvatljivo, opasno i kažnjivo i da takvoj vožnji nije mjesto na cesti, izvan trkačih staza te da se utječe na druge sudionike u prometu, osobito vozače, da poštuju ograničenja brzine, jer u protivnom izazivaju opasnost kako za svoj život i tijelo tako i svojih suputnika i drugih sudionika u prometu koje često, unatoč tome što sami poštuju prometne propise, izlažu opasnosti, te da će postupanje protivno prometnim propisima biti kažnjeno, iako za takvo postupanje nemaju stvarnu potrebu.

14. Slijedom svega izloženog s obzirom na to da žalbama optuženika nije dovedena u pitanje osnovanost prvostupanske presude niti su utvrđene povrede na koje drugostupanjski sud u skladu s člankom 476. stavkom 1. ZKP/08. pazi po službenoj dužnosti, valjalo je na temelju članka 482. ZKP/08., odbiti žalbe optuženika kao neosnovane te odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 27. rujna 2023.

Predsjednica vijeća
dr.sc.Tanja Pavelin, v.r.